

Briselē, 2017. gada 30. novembrī
(OR. en)

15201/17

Starpiestāžu lieta:
2016/0359 (COD)

JAI 1136
JUSTCIV 281
EJUSTICE 152
ECOFIN 1065
COMPET 838
EMPL 595
SOC 779
CODEC 1966

PIEZĪME

Sūtītājs:	prezidentvalsts
Saņēmējs:	Padome
Iepr. dok. Nr.:	9316/17
K-jas dok. Nr.:	14875/16
Temats:	Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva par preventīvās pārstrukturēšanas regulējumu, otro iespēju un pārstrukturēšanas, maksātnespējas un saistību dzēšanas procedūru efektivitātes palielināšanas pasākumiem un ar ko groza Direktīvu 2012/30/ES – politikas debates

I. IEVADS

Tieslietu un iekšlietu padome ("Padome") 2017. gada 8. un 9. jūnijā rīkoja pirmās politiskās debates par direktīvas priekšlikumu un tajā pašā laikā apstiprināja principu kopumu par dažiem svarīgākajiem jautājumiem, ko izmantos turpmākajam darbam.¹

¹ Skatīt dok. 9316/17 JUSTCIV 112 EJUSTICE 65 ECOFIN 418 COMPET 415 EMPL 312 SOC 398 CODEC 833.

Ņemot vērā kopš 2017. gada jūlija darba grupā rīkotās diskusijas, prezidentvalsts uzskata, ka ir nepieciešamas politiskās debates Padomē, lai turpinātu virzību darba grupas līmenī. Šīs piezīmes II daļā ir izklāstīti pamatprincipi un jautājumi, par kuriem zināmā mērā ir vajadzīgi politiski norādījumi. Šīs piezīmes pielikumā ir sniegta papildus skaidrojoša informācija par minētajiem pamatprincipiem.

II. PAMATPRINCIPI UN POLITIKAS PAMATNOSTĀDNES TURPMĀKAJAM DARBAM

A. Parādnieka pastāvētspēja

Padome tiek aicināta apspriest, vai tā var vienoties par to, ka tiek palielinātas elastības spējas dalībvalstīm, dodot tām izvēli ieviest vai saglabāt pastāvētspējas pārbaudi saskaņā ar valsts tiesību aktiem ar noteikumu, ka novērtēšanas mērķis ir izslēgt tos parādniekus, kuriem nav pastāvētspējas izredzu, un ka novērtēšanu var veikt, nekaitējot parādnieka aktīviem.

Pamatojums

Diskusijas tehniskā līmenī ir parādījušas, ka viedokļi par parādnieka pastāvētspēju ir visai atšķirīgi. Dažas dalībvalstis uzskata, ka pastāvētspējīgiem parādniekiem dotā iespēja piekļūt preventīvās pārstrukturēšanas regulējumam vai iespēja panākt atsevišķu izpildes darbību apturēšanu negatīvi ietekmētu parādnieka aktīvus un tādēļ kaitētu kreditoru interesēm. Citas dalībvalstis uzskata, ka visos gadījumos iespēja bez nosacījumiem piekļūt preventīvās pārstrukturēšanas regulējumam vai panākt atsevišķu izpildes darbību apturēšanu mudinātu parādnieku savlaicīgi glābt savu uzņēmumu. Prezidentvalsts uzskata, ka ierosināto pamatnostādni tādēļ varētu izmantot par iespējamu kompromisu dažādajiem viedokļiem. Atsaucē "nekaitējot parādnieka aktīviem" neizslēdz iespēju pieprasīt, lai parādnieks uz sava rēķina pierāda savu pastāvētspēju.

B. Pārkatēgoriju piespiedu piemērošana

Padome tiek aicināta vienoties par principu, ka tad, ja ir vairāk nekā viena to ietekmēto personu kategorija, kas piedalās pārstrukturēšanas plāna pieņemšanā, un ja vienā vai vairākās ietekmēto personu balsošanas kategorijās nav sasniegts nepieciešamais vairākums, tiesa vai administratīvā iestāde pārstrukturēšanas plānu tomēr var apstiprināt ar noteikumu, ka tiek ievērotas prasības šādai pārkatēgoriju piespiedu piemērošanai, par ko panākta vienošanās turpmākās diskusijās tehniskā līmenī. Tas neskar iznākumu turpmākajās diskusijās, kas notiks tehniskā līmenī, par katēgoriju izveidi.

Pamatojums

Vairākums dalībvalstu atzīst to, ka ir nepieciešams mehānisms, ar kuru tiesai vai administratīvajai iestādei ar noteikumu, ka tiek izpildīti konkrēti nosacījumi, ir atļauta pārstrukturēšanas plāna apstiprināšana, pat tad, ja dažas kategorijas tam nepiekrīt, t. i., pārstrukturēšanas plānu neatbalsta nepieciešamais vairākums vienā vai vairākās ietekmēto personu kategorijās. Tajā pašā laikā ir dalībvalstis, kas ievēro piesardzīgu pieeju attiecībā uz šādu mehānismu, jo tas ir kas jauns un nezināms viņu tiesu sistēmās. Tāpēc, lai darbs progresētu tehniskajā līmenī, prezidentvalstij ir nepieciešamas norādes, vai ierosinātais princips būtu jāizmanto par pamatu turpmākajam darbam.

C. Godīgu uzņēmēju otrā iespēja

Padome tiek aicināta apspriest, vai tā var vienoties, ka būtu jāievieš saskaņots saistību dzēšanas laikposms līdz trim gadiem, kam noteiktu ierobežojumus tādos gadījumos, kas šāda saistību dzēšana vai saistību dzēšanas laikposms netiek uzskatīti par piemērotiem.

Pamatojums

Dalībvalstis kopumā atbalsta principu, saskaņā ar kuru godīgiem uzņēmējiem pēc maksimālā laikposma tiek dota otra iespēja, tiem pilnībā dzēšot parādsaistības un atceļot jebkādu diskvalifikāciju, kas saistīta ar parādnieka maksātnespēju. Tomēr šis princips ir atkarīgs no nosacījuma, ka attiecīgos gadījumos ir jābūt ieviestiem pietiekamiem aizsardzības pasākumiem un ierobežojumiem.

III. NOBEIGUMS

Prezidentvalsts aicina Padomi (Tieslietas un iekšlietas) noturēt politikas debates par šīs piezīmes II daļā izklāstītajiem principiem – kā vispārīgiem norādījumiem turpmākajam darbam ar direktīvas priekšlikumu.

PAMATINFORMĀCIJA

A. Parādnieka pastāvētspēja

Ar direktīvas priekšlikumu tiek ieviests dalībvalstu pienākums nodrošināt, ka maksātnespējas iespējamības apstākļos parādnieki var izmantot preventīvās pārstrukturēšanas regulējumu, kas tiem dod iespēju pārstrukturēt savus parādus vai savu uzņēmumu un ļauj veikt atsevišķu izpildes darbību apturēšanu, ja šāda apturēšana ir nepieciešama un ir tādā apmērā, lai veicinātu pārstrukturēšanas plāna apspriešanu. Līdz šim darba grupā notikušajās apspriedēs tika izrādīts plašs atbalsts pieejai, saskaņā ar kuru – kā vienu no instrumentiem, lai tos glābtu no finansiāla sabrukuma – parādniekiem tiek dota iespēja izmantot šādu regulējumu un veikt atsevišķu izpildes darbību apturēšanu.

Tomēr vairākas dalībvalstis pauda bažas, ka pastāvētnespējīgiem parādniekiem sniegtā iespēja piekļūt šādam preventīvās pārstrukturēšanas regulējumam vai veikt atsevišķu izpildes darbību apturēšanu varētu negatīvi ietekmēt parādnieka atlikušos aktīvus un tādēļ kaitētu kreditoru interesēm. Tādēļ minētās dalībvalstis norāda – kā priekšnosacījumu iespējai piekļūt preventīvās pārstrukturēšanas regulējumam vai atļaut atsevišķu izpildes darbību apturēšanu ir jāievieš parādnieka pastāvētspējas pārbaude, lai nodrošinātu līdzsvaru starp parādnieka un kreditoru interesēm.

Tajā pašā laikā citas dalībvalstis atbalsta to, lai parādniekam bez nosacījumiem tiktu dota piekļuve preventīvās pārstrukturēšanas regulējumam vai atļauta atsevišķu izpildes darbību apturēšana nolūkā tos mudināt savlaicīgi glābt savus uzņēmumus.

Par šīm divām atšķirīgajām sistēmām varētu tikt panākts kompromiss, proti, dalībvalstīm dodot iespēju ieviest vai saglabāt pastāvētspējas pārbaudi saskaņā ar valsts tiesību aktiem ar noteikumu, ka parādnieka pastāvētspējas pārbaudi var veikt, nenodarot kaitējumu parādnieka aktīviem.

B. Pārkatēgoriju piespiedu piemērošanas mehānisms

Saskaņā ar direktīvas priekšlikumu pārstrukturēšanas plāns būtu vienmēr jāuzskata par pieņemtu vai apstiprinātu, ja to atbalsta nepieciešamais vairākums ietekmēto personu katrā kategorijā.

Pārkatēgoriju piespiedu piemērošanas mehānismu var izmantot tad, ja pārstrukturēšanas plānu neatbalsta nepieciešamais vairākums katrā ietekmēto personu kategorijā, radot tādu balsošanas katēgoriju, kas nepiekrīt plānam.

Uz pārkatēgoriju piespiedu piemērošanas mehānismu attiecas vairākas saskaņotas minimālās prasības, lai nodrošinātu, ka iesaistīto personu tiesības tiek atbilstoši aizsargātas. Tas nozīmē, ka plāns ir jāatbalsta vismaz vienai ietekmēto kreditoru katēgorijai, un balsošanas katēgorijas, kas nepiekrīt plānam, nebūtu netaisnīgi jāaizskar saskaņā ar ierosināto plānu. Dalībvalstīm ir arī iespēja palielināt minimālo katēgoriju skaitu, kas nepieciešams plāna atbalstīšanai. Pārkatēgoriju piespiedu piemērošanas gadījumā pārstrukturēšanas plāns vienmēr jāapstiprina tiesai vai administratīvajai iestādei.

Pārkatēgoriju piespiedu piemērošanas princips papildina veiksmīgas pārstrukturēšanas iespēju, ierobežojot pārstrukturēšanā neieinteresēto ietekmēto personu iespējas plānu bloķēt. Dalībvalstis lielākoties atzīst, ka šāds mehānisms ir nepieciešams, taču vairākas deleģācijas apšaubā ierosināto prasību, ka ir jāizmanto absolūtās prioritātes princips. Turklāt, lai gan ir dalībvalstis, kuras savās valsts sistēmās jau ir ieviesušas ierosināto mehānismu, citām šī koncepcija ir jauna.

Neskatoties uz to, ka dalībvalstu vidū, šķiet, pastāv atbalsts šim principam, vairāki direktīvas priekšlikuma aspekti dažām dalībvalstīm ir jauni un nezināmi. Ja šāds princips tiks ieviests ES mērogā, būs nepieciešamas lielākas elastības spējas, lai dalībvalstīm minēto principu ļautu pienācīgi iekļaut valsts tiesību aktos.

Tehniskā līmenī papildus būtu jāapspriež līmenis un saturs saskaņotajiem minimālajiem noteikumiem par pārstrukturēšanas plānu pieņemšanu un apstiprināšanu, un tehniskajā darbā cita starpā būtu jāpievēršas katēgoriju veidošanai un prasībām attiecībā uz pārkatēgoriju piespiedu piemērošanu (tostarp minēto prasību raksturs).

C. Godīgu uzņēmēju otrā iespēja

Viens no direktīvas priekšlikuma galvenajiem mērķiem ir pastiprināt otrās iespējas došanu uzņēmējiem Eiropas Savienībā. Šajā sakarībā ar direktīvas priekšlikumu tiek ieviests dalībvalstu pienākums maksātnespējīgiem uzņēmējiem nodrošināt iespēju laikposmā, kas noteikts ar valsts tiesību aktiem un nepārsniedz trīs gadus, pilnā mērā dzēst parādsaistības. Papildus tam, vēlākais, dzēšanas perioda beigās būtu jāizbeidz jebkāda diskvalifikācija, kas saistīta ar uzņēmēja maksātnespēju.

Lai izvairītos no dzēšanas procedūras ļaunprātīgas izmantošanas, direktīvas priekšlikumā ir iekļauta iespēja dalībvalstīm dažos konkrēti noteiktos gadījumos atkāpties no iepriekšminētā pienākuma, ja šāda dzēšana vai dzēšanas laikposms netiek uzskatīti par piemērotiem.

No diskusijām izriet, ka dalībvalstis kopumā atbalsta principu, saskaņā ar kuru pēc maksimālā laikposma parādnieka parādsaistības tiek pilnībā dzēstas un tiek atceltas visas diskvalifikācijas, kas saistītas ar parādnieka maksātnespēju, ar noteikumu, ka parādnieks ir izgājis maksātnespējas procedūru. Šis princips, protams, ir atkarīgs no nosacījuma, ka attiecīgos gadījumos ir jābūt ieviestiem pietiekamiem aizsardzības pasākumiem un ierobežojumiem. Vēl joprojām ir nepieciešamas papildus diskusijas tehniskā līmenī, lai izstrādātu šos aizsardzības pasākumus un ierobežojumus.
